

Patients' rights have no borders

Meta tfittex kura tas-sahħha fi Stat Membru ieħor tal-UE

Daħla

Fis-sena 2002, Active Citizenship Network (Cittadinanza Attiva) flimkien ma' grupp ta' organizzazzjonijiet ta' cittadini Ewropej fasslu I-Karta Ewropea tad-Drittijiet tal-Pazjent. Din tiġi flimkien 14-il dritt: dritt għal miżuri preventivi, dritt għall-aċċess, dritt għall-informazzjoni, dritt ta' kunsens, dritt għall-għażla ħielsa, dritt għall-privatezza u kunfidenzjalità, dritt li jiġi rispettati il-hin tal-pazjent, dritt għall-prattika li tilhaq livelli għolja ta' kwalità, dritt għas-sigurtà, dritt għal kura innovattiva (ġidida), dritt li jiġu evitati wǵiġi u tbatija bla bżonn, dritt għal kura personalizzata, dritt li jilmenta u dritt għall-kumpens.

Id-Direttiva 2011/24/EU tal-UE, dwar l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-pazjent fil-kura transkonfinali rrikonoxxiet b'mod ufficjali 'd-dritt għall-għażla ħielsa' u 'd-dritt għall-informazzjoni' li huma nklużi fil-Karta Ewropea tad-Drittijiet tal-Pazjent.

Int x'taf?

Din il-gwida hi biex tgħinek titgħallem iż-żejjed dwar id-drittijiet tiegħek fil-kura transkonfinali b'informazzjoni dwar il-Punt Ta' Kuntatt Nazzjonali (National Contact Point) u assocjazzjonijiet tal-pazjenti li jistgħu jgħinuk f'pajjizek.

Fuq livell Ewropew, 17% taċ-ċittadini Ewropej jafu dwar id-drittijiet tagħhom fil-kura transkonfinali, 34% tal-Maltin biss jafu dwar dawn id-drittijiet.

Fl-Ewropa 10% biss taċ-ċittadini Ewropej jafu dwar l-eżistenza tal-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali, f'Malta 24% tal-Maltin biss jafu dwar il-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali.¹

¹"EU Commission report on the operation of Directive 2011/24/EU on the application of patients' rights in cross-border healthcare (4th September 2015)".

• Din l-informazzjoni hi inizjattiva taċ-Ċittadinanza Attiva (ACN) bħala parti mill-kampanja ta' informazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea "Id-drittijiet tal-pazjenti m'għandhomx fruntieri".
• L-ġħan hu biex tgħin fl-implementazzjoni tad-Direttiva 2011/24/EU dwar il-Kura tas-Saħħa transkonfinali f'kull pajjiż tal-Unjoni Ewropea (UE). Dan il-fuljett jiġor fih materjal li kien digħi prodott mill-Kummissjoni Ewropea iż-żda fih iktar informazzjoni utli bħad-dettalji tal-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali (National Contact Point) u organizzazzjonijiet ta' citta' u pazjenti li jinsabu fil-pajjiż, informazzjoni għal persuni milquta minn mard rari, ecc.

Il-Kampanja ġġib flimkien kollaboraturi mal-ACN minn 14-il pajjiż:

- **Austria:** Lower Austrian Patient and Nursing Advocacy / NÖ Patienten- und Pflegeanwaltschaft
- **Bulgaria:** Patients' Organisation „With You“ / Пациентски организации „Заедно с теб“
- **Cyprus:** Cyprus Alliance for Rare Disorders / Παγκύπρια Συμμαχία Σπάνιων Πλαθήσεων
- **France:** Inter-association on Health / Collectif Interassociatif Sur la Santé
- **Germany:** Civic Initiative on Health / Bürger Initiative Gesundheit e.V.
- **Hungary:** Hungarian Federation of People with Rare and Congenital Diseases / Ritka és Veleszületett Rendellenességgel élők Országos Szövetsége
- **Ireland:** Irish Patients' Association
- **Italy:** Active Citizenship Network / Cittadinanzattiva Onlus-Tribunale per i Diritti del Malato
- **Lithuania:** Council Of Representatives Of Patients' Organizations Of Lithuania / Lietuvos Pacientų Organizacijų Atstovų Taryba
- **Malta:** Malta Health Network
- **Poland:** Institute for Patients' Rights & Health Education / Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej
- **Slovakia:** Society of Consumer Protection / Spoločnosť Ochrany Spotrebiteľov
- **Spain:** Platform of Patient Organisations / Plataforma de Organizaciones de Pacientes
- **The Netherlands:** EPECS-European Patients Empowerment for Customised Solutions

Texts by Active Citizenship Network (Mariano Votta & Sonia Belfiore)
Translation: Malta Health Network
Designed by: Lorenzo Blasina
Publisher: Cittadinanzattiva Onlus

This publication reflects the views only of the author, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Kont taf li...²

Int għandek id-dritt li tingħata kura medika fi Stat Membru ieħor tal-UE u d-dritt li pajjiżek ikopri l-ispejjeż kollha jew xi wħud minnhom? Int għandek id-dritt li tkun mgharraf bl-għażiex ta' trattament disponibbli ġħaliex, kif pajjiżi oħra tal-UE jiżguraw il-kwalità u s-sigurtà fil-kura tas-saħħha, u jekk entità tas-saħħha partikolari hijiex legalment intitolata li toffri s-servizzi?

Ikollok id-dritt li l-ispiża tat-trattament tiġi koperta

- Jekk int intitolat għal trattament partikolari f'pajjiżek, allura għandek dritt li tiġbor flusek lura meta tirċievi f'pajjiż ieħor.
- L-ammont ta' ħlas lura li tingħata jkun ekwivalenti għall-ispiża ta' dak it-trattament f'pajjiżek.
- Tista' tagħżel l-entità li toffri s-servizz tas-saħħha li tkun tixtieq, kemm pubblika kif ukoll privata.
- Għal xi trattamenti (ċertu servizzi li jkoll bżonn tiddaħħal ġo sptar għalihom jew servizzi speċjalizzati ħafna) jista' jkun li jkoll bżonn tikseb awtorizzazzjoni mill-awtoritajiet tas-saħħha tiegħek qabel ma tirċievi trattament barra minn pajjiżek
- Jekk inti tistenna għal tul ta' żmien - li medikament mhux ġustifikat għat-trattament f'pajjiżek - għandek tingħata awtorizzazzjoni. F'dan il-każ, għandu mnejn tkun intitolat għal livell ogħla ta' kumpens tal-ispejjeż tal-kura tas-saħħha tiegħek.

2. "Tiftix ta' kura tas-saħħha fi Stat Membru ieħor tal-UE: id-drittijiet tiegħek", ippubblikata mill-Kummissjoni Ewropea

Għandek interess?

Il-liji tal-UE tirrikjedi li l-kumpaniji tal-assigurazzjoni tas-saħħha, l-awtoritajiet tas-saħħha u l-entitajiet li joffru s-servizz tal-kura tas-saħħha jgħinuk tagħmel užu minn dawn id-drittijiet fil-prattika. Hawnhekk għandek issib kif:

F'pajjiżek

Pajjiżek hu responsabbi mill-aspetti finanzjarji tal-kura tas-saħħha transkonfinali tiegħek (meta għandek dritt li jkollok l-ispejjeż tiegħek koperti). Dan għandu wkoll jipprovdi appoġġ mediku xiera qabel u wara li titlaq.

Pajjiżek se jkun stabbilixxa mill-inqas punt ta' kuntatt wieħed fejn tkun tista' tirċievi aktar dettalji dwar id-drittijiet tiegħek, inkluż liema servizzi tal-kura tas-saħħha int intitolat għalihom. Il-Punt ta' kuntatt jista' wkoll jgħidlek jekk għandekx bżonn tapplika għall-awtorizzazzjoni qabel tirċievi trattament u kif tista' tappella jekk taħ-seb li drittijiet tiegħek ma ġewx rispettati.

Is-sistema tas-saħħha ta' pajjiżek għandha tagħtik kopja tar-rekords tas-saħħha tiegħek biex teħodhom miegħek barra minn pajjiżek. Ladarba tirċievi t-trattament tiegħek, din trid tkompli tiprovvdi kura tiegħek kif neċċesarja wara t-trattament daqslikieku ġejt ittrattat f'pajjiżek.

Fil-pajjiż fejn se tirċievi t-trattament

Jekk se tiġi tirċievi trattament mediku f'pajjiż ieħor tal-UE, int għandek l-istess drittijiet bħal čittadin ta' dak il-pajjiż, u t-trattament tiegħek ikun soġġett għall-istess regoli u standards.

Il-pajjiż fejn se tirċievi trattament ukoll se jkun stabbilixxa punti ta' kuntatt biex jipprovdi informazzjoni dwar is-sistemi ta' kwalità u sigurtà ta' dak il-pajjiż u kif l-entità li tiprovvdi s-servizz tal-kura tas-saħħha huma mħarsa u regolati. Dawn il-punti ta' kuntatt jistgħu jikkonfermaw li l-entità li tiprovvdi s-servizz tal-kura tas-saħħha li int għażiż tista' tiprovvdi dak is-servizz partikolari. Dawn jistgħu wkoll jispiegaw id-drittijiet li għandhom il-pazjenti fil-pajjiż fejn se tirċievi l-kura.

Biex tkun taf iktar dwar id-drittijiet tal-pazjenti fil-pajjiż fejn se tirċievi kura tista' tagħmel kuntatt mal-organizzazzjoni involuta f'din il-Kampanja Ewropea. Biex tfitteż informazzjoni u għajjnuna żur: <http://bit.ly/1NJfnZT>

L-entità li tiprovvdi s-servizz tal-kura tas-saħħha li int għażiż, trid tinfurmak dwar id-diversi għażiex ta' trattament disponibbli ġħaliex. Għandha tgħidlek dwar il-kwalità u s-sigurtà tal-kura tas-saħħha li tiprovvdi (inkluż l-awtorizzazzjoni tiegħu jew l-istatus ta' reġistrazzjoni u l-arrangġamenti ta' assigurazzjoni u responsabbiltà). Dan irid jipprovdilek informazzjoni ċara dwar il-prezzijiet biex int tkun taf minn qabel x'se jkunu l-ispejjeż. Fl-aħħar nett dan se jagħtik kopja tar-rekord tat-trattament tiegħek biex tkun tista' tgħaddiha lil min isegwi l-kura tiegħek f'pajjiżek.

Qabel titlaq ī-hsiegħ

Iċċekkja l-pjani tat-trattament tiegħek mal-professjonisti tas-saħħha tiegħek:

- Hu rrakkomandat li inti tiddiskuti t-trattament ippjanat tiegħek mat-tabib tiegħek qabel ma tinrabat b'xi arranġamenti.

Ippjana l-vjaġġ tiegħek sew:

- Irriċerka l-għażiell tiegħek li għandek kopja tar-rekords tas-saħħha tiegħek, informazzjoni dwar medicijni li qed tieħu u riżultati tat-testijiet relevanti.
- Iċċekkja jekk hux sejkollok bżonn riferiment mingħand tabib kuranti tiegħek biex ikollol aċċess (jew tiġi rimborżat) għall-kura speċjalizzata.
- Iċċekkja d-dettalji tal-entità li tipprovd i-servizz tal-kura tas-saħħha tiegħek.

Iċċekkja l-implikazzjoni finanzjarja mal-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali jew l-assiguratur tiegħek:

- Aċċerta ruħek li taf kemm sejkun jiswa t-trattament tiegħek u jekk l-awtoritajiet tiegħek humiex se jħallsu l-ispiża direttament, jew humiex ha jtuk lura parti mill- ispiża jew l-ispiża kollha li int tkun ħallast.
- Iċċekkja r-rekwiziti għal-awtorizzazzjoni ta' trattament minn qabel.
- Ftakar li xi spejjeż (il-vjaġġ 'l-hemm u lura, l-akkomodazzjoni u spejjeż oħra) jafu ma jkunux koperti.
- Aċċerta ruħek li l-kura neċċessarja wara t-trattament tiegħek (follow-up) titkompla skont il-bżonnijiet tiegħek.
- Agħmel arranġamenti biex tikseb kopja tar-rekords tiegħek mingħand l-entità fejn tircievi l-kura u ara li jkollol l-irċevuti tal-ħlasijiet kollha li tkun għamilt għal kura tiegħek barra minn Malta.
- Jekk ikollok riċetta tat-tabib, aċċerta ruħek li tkun adattata għal użu minn pajiż għall-ieħor (il-liġi tal-UE titlob ġertu kontenut minimu biex ikun żgurat li r-riċetti tal-mediċina jistgħu jkunu rikonoxxuti f'kull pajiż).
- Agħmel arranġamenti għall-kura neċċessarja wara t-trattament tiegħek mediku xieraq fis-sistema ta' pajiżek bil-quddiem, jekk ikun hemm bżonn. Inti tista' tikseb aktar informazzjoni dwar dan is-suġġett u dwar il-kura tas-saħħha ta' emerġenza jew mhux ippjanata minn: www.europa.eu/youreurope

Qed tiġgieled marda rari?

Id-Direttiva Transkonfinali tal-UE titlob ukoll l-iżvilupp u t-twaqqif tan-Netwerks ta' Referenza Ewropea (European Reference Networks, ERN). Dawn huma ċentri li jipprovdū kura tas-saħħha speċjalizzata u ċentri ta' esperti f'oqsma partikolari ta' mard rari u jaqsmu t-tagħrif u jidentifikaw l-aħjar post għall-kura meta din il-kura speċjalizzata ma tkunx disponibbli fil-pajjiż ta' dak il-pazjent.

Barra minnhekk in-Netwerks ta' Referenza Ewropea se jgħinu biex jipprovdū kura tas-saħħha li tkun possibbli finanzjarjament, tkun ta' kwalitā għolja u ta' valur għal flusek, għal dawk il-pazjenti li jeħtiegu riżorsi speċjalizzati ta' esperti u ttejjeb l-aċċess għall-aħjar kura possibbli fl-UE għall-kundizzjoni tagħhom.

Għal aktar informazzjoni żur:

<http://bit.ly/1sySi21>

<http://bit.ly/1TQdFd>

Għandek bżonn I-ġħajjnuna?

Sib il-Punt ta' Kuntatt Nazzjonali

Jekk għandek bżonn, toqgħodx lura milli tagħmel kuntatt mal-kuntatt tiegħek!

Isem: Ministeru għas-Saħħha

Sit elettroniku: <http://health.gov.mt/en/cbhc/Pages/Cross-Border.aspx>

<https://crossborderhealthcare.gov.mt>

Email: crossborderhealth@gov.mt

Tel: (356) 21224071/ 22992381

Indirizz: Palazzo Castellania, 15, Merchants Street, Valletta, VLT 2000, Malta

Sib I-assocjazzjoni nazjonali tiegħek

Ikkuntattja i-Malta Health Network, sieħeb nazzjonali ufficjali tac-Ċittadinanza

Attiva

Indirizz: P.O. Box 2, Qormi Road,
Marsa MRS 1000 - Malta

Tel: (+356) 99873213

Email: info@maltahealthnetwork.org

Sit elettroniku: www.maltahealthnetwork.org

Facebook: www.facebook.com/MaltaHealthNetwork

Għal aktar informazzjoni dwar organizzazzjonijiet ta' pazjenti f'pajjiżi oħra tal-

UE żur: www.activecitizenship.net

This campaign is realized thanks to the support of

Partners

NÖ Patienten- und Pflegeanwaltschaft

ПАЦИЕНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

PLATAFORMA DE ORGANIZACIONES DE PACIENTES

The campaign is coordinated by Active Citizenship Network (ACN), the European Interface of the Italian civic organisation Cittadinanzattiva, within the framework of the X edition of the European Patients' Rights Day.

REPRESENTATIVE OFFICE TO THE EU

Rue Philippe Le Bon, 46 - 1000 Brussels - Belgium

Mob. +39 3408465097

brussels@activecitizenship.net

www.activecitizenship.net

HEADQUARTERS

Via Cereate, 6 - 00183 Rome - Italy

Tel. +39 (0)6 367181 Fax +39 (0)6 36718333

mail@activecitizenship.net

www.cittadinanzattiva.it